

RAPORT

cuprinzând rezultatele sistemului de asigurare a calității, ca urmare a activității
Compartimentului de Monitorizare, Control, Competență și Cercetare Profesională în anul 2024

Compartimentul de Monitorizare, Control, Competență și Cercetare Profesională (CMCCCP) este structura specializată a Camerei Auditorilor Financiari din România (CAFR), care efectuează inspecții pentru asigurarea calității activității de audit financiar, altul decât cel statutar, precum și a altor activități și servicii profesionale desfășurate de auditorii financiari, persoane fizice și firme de audit, potrivit legii.

Activitatea desfășurată în anul 2024 de către inspectorii CMCCCP, a fost orientată către:

- I. Realizarea și respectarea programelor de inspecție trimestriale aprobate de Biroul Permanent al Consiliului CAFR;
- II. Activități desfășurate de CMCCCP în colaborare cu alte Compartimente din cadrul CAFR și/sau alte instituții.
- III. Verificarea respectării de către auditorii financiari a legislației cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor;

I Realizarea și respectarea programelor de inspecție trimestriale aprobate de Biroul Permanent al Consiliului CAFR;

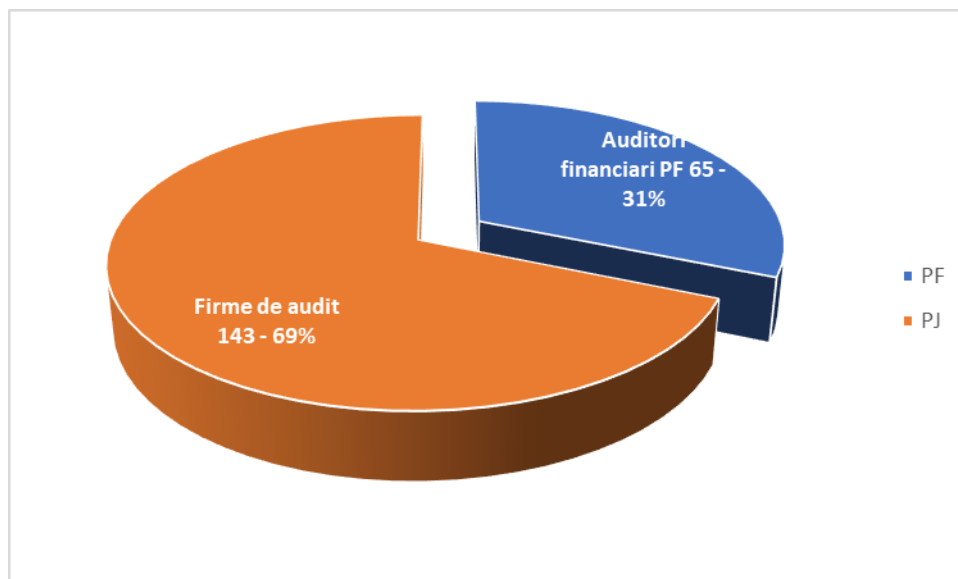
În exercitarea atribuțiilor prevăzute de Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 75/1999, cu modificările și completările ulterioare, CMCCCP a continuat să efectueze, în anul 2024, inspecții de asigurare a calității activității desfășurate de auditorii financiari, persoane fizice și firme de audit, membri ai Camerei.

Principalele reglementări specifice aplicate cu ocazia acestor inspecții au fost:

- Hotărârea nr. 65/2020 pentru aprobarea Normelor privind efectuarea inspecțiilor pentru asigurarea calității activității de audit financiar, altul decât cel statutar, și a altor activități desfășurate de auditorii financiari .
- Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare.

A. Aria de cuprindere

În anul 2024 au fost cuprinse în inspecțiile de calitate, misiunile de audit financiar, altele decât cele statutare și alte activități și servicii profesionale desfășurate de către un număr de 208 de auditori financiari, din care 65 (31%) sunt auditori persoane fizice și 143 (69%) auditori persoane juridice, având localitățile de reședință în București și în județele Prahova, Ilfov, Brasov, Bihor, Ialomita, Hunedoara, Alba, Suceava, Iasi, Buzau, Sibiu, Dolj, Calarasi, Vrancea, Constanta, Gorj, Tulcea, Arges, Arad, Salaj, Vaslui, Mures.

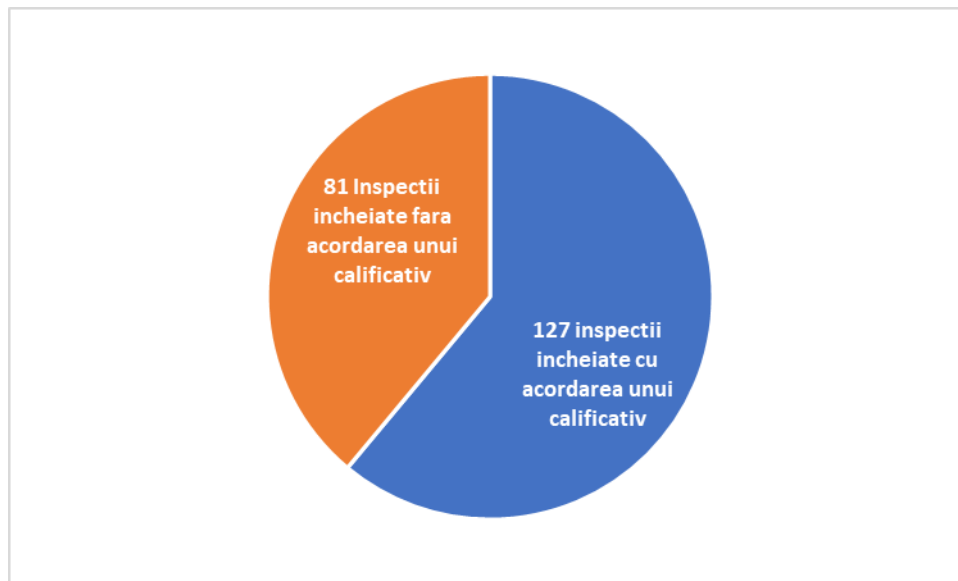

Pentru anul 2024 planificarea inspecțiilor s-a efectuat ținând cont de criteriile prevăzute în Normele privind efectuarea inspecțiilor, care prevăd selectarea auditorilor pe baza unei abordări mixte ciclu-risc, astfel încât fiecare membru al Camerei care a declarat misiuni derulate în calitate de auditor financiar să fie verificat cel puțin o dată la șase ani, iar în cazul în care se identifică anumiți factori de risc asociați activității anumitor auditori financiari (spre exemplu un calificativ slab la o inspecție anterioară), aceștia au fost incluși în programele de inspecție trimestriale. Au fost selectați auditori financiari persoane fizice, respectiv firme de audit în proporții asemănătoare.

Comparativ cu perioada corespunzătoare din anul anterior, aria de cuprindere în inspecția de calitate prezintă următoarea dinamică:

Perioada	Auditori inspecțiați din care:	Auditori evaluați	Auditori fin pf total/evaluați	Firme de audit Total/evaluate
2024	208	127	65/30	143/97
2023	151	117	52/34	99/83
2022	184	159	67/56	118/103
<u>Dinamica</u>				
2024/2023	138%	109%	125%/88%	144%/117%

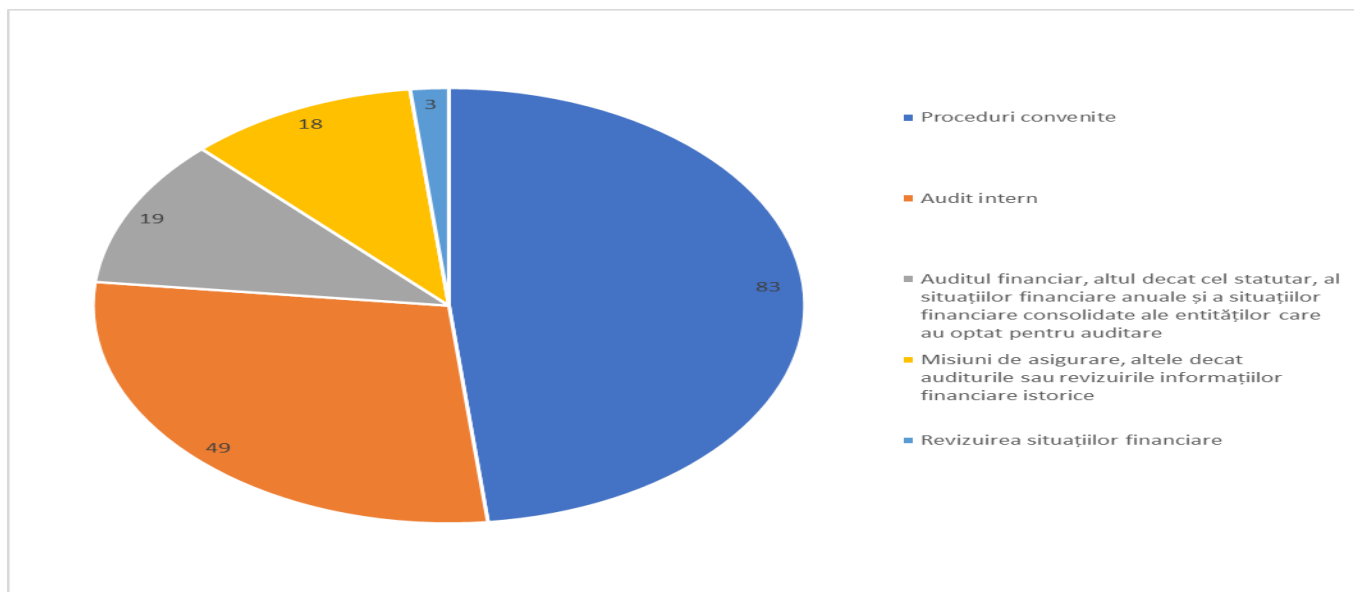
Din datele prezentate anterior rezultă faptul că, din cei 208 membri ai Camerei, inspectați în anul 2024, li s-au atribuit calificative unui număr de 127 auditori financiari.

În cazul auditorilor financiari cărora nu li s-a acordat un calificativ în urma desfășurării inspecțiilor de calitate de către echipele de inspecție, li s-a încheiat doar note de constatare întrucât aceștia fie au desfășurat doar misiuni de audit statutar sau alte activități care nu intră în sfera de verificare a CMCCCP, precum consultanță financiară, audit intern la entități publice, fie au declarat în raportul anual doar avansuri pentru misiuni ce urmează a se finaliza.

În anul 2024, CMCCCP a inspectat auditori financiari care au efectuat următoarele tipuri de misiuni:

Nr crt	Activitatea	Numar auditori
1	Proceduri convenite	83
2	Audit intern	49
3	Auditul financiar, altul decat cel statutar, al situațiilor financiare anuale și a situațiilor financiare consolidate ale entităților care au optat pentru auditare	19
4	Misiuni de asigurare, altele decat auditurile sau revizuirile informațiilor financiare istorice	18
5	Revizuirea situațiilor financiare	3

B. Constatările și rezultatele inspecțiilor de calitate efectuate în anul 2024

Conform art. 33 din „Normele privind efectuarea inspecțiilor pentru asigurarea calității activității de audit financiar, altul decât cel statutar, și a altor activități desfășurate de auditorii financiari, aprobate prin Hotărârea Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România nr. 65/2020, atribuirea calificativelor se efectuează de către echipa de inspecție, în raport cu gradul de realizare a obiectivelor de verificare, care exprimă modul în care auditorul a răspuns cerințelor Standardelor Internaționale de Audit (ISA) relevante.

Ca urmare a inspecțiilor efectuate în anul 2024, s-a constatat un grad mediu de respectare al obiectivelor selectate din Procedurile de efectuarea inspecțiilor pentru asigurarea calității activității de audit financiar, altul decât cel statutar, și a altor activități desfășurate de auditorii financiari aprobate prin Hotărârea Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România nr. 65/2020, care se prezintă, pe categorii de calificative, astfel:

Calificativ	Firme de audit		Persoane fizice		Total 2024	
	număr	%	număr	%	număr	%
A	88	61,54%	17	26,15%	105	50,48%
B	6	4,20%	13	20,00%	19	9,13%
C	1	0,70%	0	0,00%	1	0,48%
D	2	1,40%	0	0,00%	2	0,96%
Subtotal	97	67,83%	30	46,15%	127	61,06%
Fără calificativ	46	32,17%	35	53,85%	81	38,94%
Total	143	100,00%	65	100,00%	208	100,00%

S-a constatat că unele obiective și teste specifice continuă să fie documentate și realizate de către auditorii cuprinși în verificare într-o proporție nesatisfăcătoare. În Anexa 1 sunt selectate principalele proceduri la care s-a constatat un grad de realizare nesatisfăcător, ori regrese față de perioada corespondentă anterioară.

II. Activități desfășurate de CMCCCP în colaborare cu alte Compartimente din cadrul CAFR și/sau alte instituții.

1. Participarea activă la sesiunile de lucru organizate în cadrul proiectului internațional Quality Assurance Network (QAN). Întâlnirea din luna aprilie s-a desfășurat în Irlanda, la Dublin, în sistem hibrid, reprezentanții CAFR au participat online, iar întâlnirea din luna octombrie a avut loc în Grecia, la Atena, cu participare fizică. Temele principale de discuție din cadrul întâlnirilor au vizat metodologia de inspecție specifică fiecărei țări participante și modificările legislative în domeniul auditului financiar dezvoltate la nivel european.
2. Efectuarea unui control tematic asupra activității unei firmei de audit, la solicitarea Biroului Permanent al Consiliului CAFR ca urmare a unei sesizări primite din partea Autorității pentru Supraveghere Financiară și înaintarea rezultatelor inspecției tematice către Comisia de Disciplină din cadrul CAFR în vederea soluționării sesizării.
3. Contribuție la elaborarea materialului cuprinzând propunerile CAFR de modificare a Codului de Guvernanță Corporativă, la solicitarea Bursei de Valori București. Codul de Guvernanță Corporativă, Revizuit, este aplicabil tuturor companiilor listate pe piața principală a BVB, iar primul an de raportare a conformității cu noul cod este 2026, pentru exercitiul financiar 2025.
4. Contribuție la elaborarea materialului transmis de CAFR ce a inclus comentarii cu privire la Proiectul de expunere a Standardelor internaționale de etică pentru asigurarea durabilității elaborate de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Etică (IESBA), inclusiv Standardele internaționale de independență – IESSA ;
5. Participare activă la Conferința "Durabilitate: Educație, Asigurare, Raportare" organizată în comun de CAFR și ACCA, în luna martie 2024.
6. Participarea la întâlnirile Grupului de lucru „Common Principles” organizat la nivelul CEPLIS (Consiliul European al Profesiiilor Liberale).
7. Colaborarea permanentă cu reprezentanții Oficiului Național pentru Prevenirea și combaterea Spălării Banilor (ONPCSB) în vederea îmbunătățirii legislației în domeniu care vizează activitatea auditorilor financiari în calitate de entități raportoare;
8. Contribuție la traducerea Manualului Codului Etic Internațional pentru Profesioniștii Contabili (inclusiv Standardele Internaționale privind Independența), ediția 2023, elaborat de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Etică (IESBA).
9. Participarea la întâlnirile aferente misiunii de evaluare a României, organizate de către Grupul de lucru anti-mită WGB al OCDE, în contextul procesului de aderare la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, la solicitarea Ministerului Justiției.
10. Participare activă la cel de-al treilea Forum Regional al Organismelor de Supraveghere Publică „Audit Quality Assurance”, organizat de Banca Mondială, la București, în luna octombrie 2024;

11. Sprijinirea CAPCS în organizarea cursurilor de pregătire suplimentară a auditorilor financiari monitorizați - conform Ordinului Președintelui CAFR nr. 18/2012, transpus ulterior în Normele privind efectuarea inspecțiilor pentru asigurarea calității activității de audit financiar, altul decât cel statutar, și a altor activități desfășurate de auditorii financiari, aprobate prin Hotărârea Consiliului CAFR nr. 65/2020, CMCCCP a întocmit pentru Compartimentul admitere, pregătire continuă și stagiați, lista auditorilor financiari inspecțiați de către echipele de inspecție ale CMCCCP în perioada 01 ianuarie – 31 decembrie 2023, care au obținut în urma verificărilor efectuate calificativele B, C, D.

12. Elaborarea de răspunsuri către auditori sau alte instituții cu privire la diverse aspecte profesionale.

13. Participarea activă la elaborarea materialelor pentru desfășurarea Conferinței Anuale CAFR ce a avut loc în 27 aprilie 2024, la Timișoara.

14. Participarea la diverse conferințe, seminarii și evenimente pe teme de interes pentru profesia de audit.

III. Verificarea respectării de către auditorii financiari inspecțiați a legislației în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului

Unul dintre obiectivele importante ale revizuirilor de calitate desfășurate de CMCCCP îl reprezintă verificarea respectării legislației CAFR în domeniul spălării banilor, și, începând cu anul 2017, pe lângă obiectivele de control verificate de inspectorii CMCCCP în acest domeniu, se verifică, printr-un chestionar stabilit împreună cu reprezentanții ONPCSB, în urma unei serii de întâlniri tehnice, o serie de aspecte prevăzute în Legea 129/2019.

Din totalul celor 208 de inspecții de calitate derulate de CMCCCP în anul 2024, cu privire la respectarea de către membrii CAFR a prevederilor din Legea 129/2019 au rezultat următoarele:

1. O firmă de audit inspecțiată în anul 2024, nu a desemnat, printr-un act intern, persoana responsabilă pentru punerea în aplicare a prevederilor referitoare la prevenirea și combaterea spălării banilor.
2. Toți auditorii financiari inspecțiați în anul 2024, au elaborat Proceduri interne în vederea respectării prevederilor legislative în acest domeniu, incluse în sistemul propriu de control al calității.
3. Un auditor financiar inspecțiat în anul 2024, nu a asigurat instruirea cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, prin programe de instruire.
4. Un număr de 5 auditori financiari inspecțiați în anul 2024, nu au documentat clasificarea clienților în funcție de risc.
5. Un număr de 12 de auditori financiari nu au aplicat măsurile care se impun, în funcție de riscurile asociate fiecărui client, respectiv măsuri standard, măsuri simplificate sau măsuri suplimentare.

6. Un număr de 12 auditori financiari nu au aplicat politicile și procedurile de cunoaștere a clienților și nu au identificat beneficiarul real pentru fiecare client.
7. Un număr de 5 auditori financiari nu au verificat existența vreunei sancțiuni internaționale aplicată acționarilor clientului, pe site-ul ONPCSB, în mod special în cazul persoanelor juridice ai căror acționari sunt cetățeni străini.
8. Un număr de 10 auditori financiari inspectați în anul 2024 nu au specificat în politicile și procedurile privind prevenirea și combaterea spălării banilor faptul că informațiile privind măsurile de identificare a clientului se vor păstra pentru o perioadă de cel puțin 5 ani, începând cu data când se încheie relația cu clientul.
9. Auditorii financiari inspectați în anul 2024 au declarat că nu au identificat, pe parcursul misiunilor de audit desfășurate, tranzacții asupra cărora au avut suspiciuni că ar fi avut ca scop spălarea banilor sau finanțarea terorismului.

x

p. Sef CMCCCP,
Rodica Iacob

Intocmit,
Alex Radoi

Anexa 1

Obiective și teste documentate și realizate de către auditorii cuprinși în verificare într-o proporție nesatisfăcătoare

Denumirea procedurii	Natura misiunii	Grad de realiz în anul 2024
A6. A fost documentată de auditor, în cadrul dosarului permanent, revizuirea/actualizarea cunoașterii generale a activității clientului, conform cerințelor ISA 315 “Identificarea și evaluarea riscurilor de denaturare semnificativă prin înțelegerea entității și a mediului său”?	Audit financiar	33%
C5. Firma de audit a realizat, dar nu a documentat întâlnirea finală cu clientul. Aspectele selectate pentru discuție pot fi: punctele finale ale auditului/ aspectele apărute și discutate cu clientul; proiectul scrisorii de comunicare către conducere/ persoanele responsabile cu governanța; evenimentele ulterioare datei bilanțului; proiectul raportului de audit.	Audit financiar	58%
A2. A fost documentată de auditor, actualizarea cunoașterii generale a activității clientului și a proiectului conform cerințelor ISA 315?	ISRS4400	36%
A6. A documentat auditorul financiar fundamentarea necesarului de personal și competențele acestuia în funcție de cerințele profesionale și complexitatea proiectului?	ISRS4400	54%
B3. A documentat auditorul financiar, în funcție de natura misiunii pe bază de proceduri convenite, cerințele specifice ale fiecărei secțiuni aplicabile și a procedurilor de audit efectuate?	ISRS4400	67%
C2. S-a documentat revizuirea probelor de audit obținute, ca bază a întocmirii Raportului de constatări.	ISRS4400	66%
A3. Pentru fundamentarea planului de audit intern s-a efectuat o analiză a riscurilor, estimarea probabilității și a impactului pentru societate (Matricea de risc a organizației)?	Audit Intern	78%
B2. A documentat auditorul identificarea și analiza riscurilor, conform cerințelor SIAI 2110 “Managementul riscurilor”?	Audit Intern	69%
C10. S-a întocmit fișa de urmărire a implementării recomandărilor formulate în raportul de audit intern conform SIAI 2500 “Monitorizarea progresului”	Audit Intern	72%